

ANA NO PODRÍA LLEVAR A SU HIJA AL COLEGIO

Hemeroteca | Suscríbete | Clasificados | Domingo, 24 abril 2016

www.levante-emv.com
Levante
 EL MERCANTIL VALENCIANO

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia **Suscriptor**

Vivir.



Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

0 0

Succés històric

El llibreter, el metge militar i el policia

Manuel Berenguer fou el nom d'un llibreter valencianista, del seu fill, un metge franquista, i també del seu net, un policia polític

24.04.2016 | 04:15

És cèlebre la història de Pilar Prades Santamaría, més coneguda com «l'enverinadora de València», a la qual donaren garrot el desembre de 1957. No ho és tant la del metge que va descobrir el que Pilar intentava fer.

FRANCESC J. HERNÁNDEZ El metge que va descobrir que Pilar Prades intentava enverinar la seua dona i la va denunciar davant de la justícia fou **Manuel Berenguer Terraza**. El doctor Berenguer era fill de **Manuel Berenguer Molera**, un bibliòfil, amant també de les estampes antigues, que tenia una llibreria de vell al carrer Poeta Querol, números 10 i 12, de València.

Aquest llibreter, d'ideari republicà i valencianista, fou membre de Lo Rat Penat i subvencionà algunes edicions de clàssics de la nostra literatura. Fou ell qui posà diners de la seua butxaca per fer possible l'edició d'obres de l'Acadèmia dels Nocturns o la impressió moderna de les «Tragèdies» de Sèneca en una traducció atribuïda a **Antoni de Vilaragut**, conseller de **Pere el Cerimoniós**, que ara la crítica literària considera més bé obra del seu nét homònim. També col·laborà en el repertori bibliogràfic de literatura en la nostra llengua que publicà, en quatre volums, el rector del cementiri **Eduardo Genovés Olmos** entre 1911 i 1914 (i del qual tornarem a parlar en aquesta secció).

La llibreria de vell i les edicions bibliòfiles permeteren a Manuel Berenguer donar estudis universitaris als seus fills, Manuel i **Julia**. Ell estudià secundària a l'Institut **Lluís Vives** i cursà medicina; ella optà per les Escoles Cervantes i va fer farmàcia. Els dos acumularen expedients acadèmics brillants. De fet, Manuel Berenguer finalitzà amb 19 anys. Júlia Berenguer, que fou tal vegada la primera farmacèutica valenciana, regentà una apotecaria al carrer de l'Hospital, número 8. El seu germà pensà en ampliar estudis a Madrid, però finalment ingressà el 1926 a l'Acadèmia de Sanitat Militar. En concloure la seua formació castrense, Manuel Berenguer fou destinat a Àfrica. El doctor ascendia paulatinament en l'escala militar, mentre servia a les casernes del Riff, Larache o Melilla. En aquestes destinacions arribà al grau de capità i entrà en sintonia amb les idees antirepublicanes i insurreccionals que es propagaren per l'exèrcit del nord d'Àfrica i que, entre altres factors, dugueren al colp d'Estat de **Franco** de juliol del 1936. El doctor Berenguer estigué del costat dels feixistes.

En concloure la Guerra Civil, la Dictadura s'acarnissà amb aquells que havien defensat l'ordre legítim i fou generosa amb aquells altres que havien donat suport a la insurrecció. Així passà amb el doctor Berenguer. El 1942 el trobem ja a València, participant de la màquina repressora del franquisme. Fou ell qui signà, per exemple, el certificat de mort de **María Pérez Lacruz**, una combatent anarquista de la Columna de Ferro, coneguda com «La Jabalina» (perquè havia nascut a Javaloyas, Terol). En aquests certificats era habitual que els metges posaren eufemismes per emmascarar la crueltat de l'afussellament. La miliciana, que vivia al Port de Sagunt, havia estat detinguda el 1939, quan estava embarassada i tenia només 21 anys. El seu delicte havia estat anar al front de Terol, a les trinxeres del Port d'Escandón, el 1936, quan tenia 19 anys i dos mesos, per ajudar-hi com infermera. Només arribar fou ferida per una bala que li trencà el fèmur. Tornà a València i, en recuperar-se, treballà als Alts Forns de Sagunt. Per aquella breu presència al front defensant la República, María fou condemnada a mort per un tribunal militar. El fill de María Pérez, nascut cap al gener de 1940, va desaparèixer. «La Jabalina» fou executada en el cementiri de Paterna, el 8 d'agost de 1942. El doctor Berenguer posà la seua signatura als certificats de la inhumanitat. L'escriptora valenciana **Rosana Corral Márquez** ha fet una novel·la sobre aquests fets: «Si me llegas a olvidar» (ed. Versatil, 2013).

En aquella Espanya de repressió, el doctor Berenguer va contraure matrimoni amb **María del Carmen Cid Dumas**, tingué quatre fills i fixà la seua residència en un distingit habitatge al carrer **Isabel la Catòlica**, número 7. A més de les seues obligacions militars i mèdiques, Manuel Berenguer encara tingué temps per formar part de la «Peña Deportiva Valencianista», que es fundà el 1948 a l'Hogar Regional Cinematográfico del carrer Moratín. Anys després, entre el 1952 i el 1955, el metge presidí la Peña.



El llibreter, el metge militar i el policia



Cartelera TV Tráfico **S** Francesc J. Her

Valencia
23 / 12°

Castelló
23 / 12°

Alicante
24 / 13°

Suscriptor | En Domingo

Contenido exclusivo para suscriptores digitales



El portavoz de la sociedad, Vidal Quintana.

Un siglo en conexión con la naturaleza

La Sociedad vegetariana naturista de Valencia y Torrent, primera de España, cumple 100 años



La plaza mayor que impulsó la República

Una investigación del arquitecto José María Tomás pone el foco en el urbanismo cosmopolita de los...



Tensión electoral en el bipartito

La posible convocatoria de nuevas elecciones podría acentuar los recelos que ya han surgido entre...



Los sensores, una revolución en marcha

Alzira, Torrent, Quart, Sagunt o Requena apuestan por los sensores en su mutación a «ciudades...



Javier Martí: 'Ya no se trata de tomar decisiones, sino de que las máquinas actúen por sí solas'

«El objetivo es hacer posible que la información que captan los sensores

desencadene una acción...

Todas las noticias de En Domingo



Precisament en l'època en què deixà la direcció de la penya valencianista, Manuel Berenguer contractà Pilar Prades com a serventa a casa seua. El matrimoni ja tenia una empleada, **Aurelia Sanz**, que poc temps després va caure malalta amb símptomes desconcertants. Fou hospitalitzada i millorà, però aleshores fou la dona del metge la que caigué malalta amb una patologia semblant. Un col·lega aconsellà a Manuel Berenguer que feren a la seua esposa una prova química per trobar substàncies tòxiques i el resultat fou la detecció d'enverinament per arsènic. El metge indagà el treball anterior de Pilar i descobrí que havia servit a casa d'uns xarcuters al carrer Sagunt. La dona de la casa, **Adela Pascual**, també havia mort amb símptomes semblants. Pilar l'havia posat verí al menjar per casar-se amb **Enrique Vilanova**, el seu home, però havia estat acomiadada.

Després, en entrar a casa dels Berenguer, s'havia enfadat amb la seua companya Aurelia i per això també l'havia fet prendre arsènic. Potser també tenia esperances de contraure matrimoni amb Manuel Berenguer. Finalment fou executada per garrot al maig de 1959, quan tenia poc més de 31 anys. L'execució de Pilar Prades no fou senzilla per al botxí, **Antonio López Guerra** (qui temps després també donaria garrot a **Salvador Puig Antich**). Les seues dificultats s'arreglegaren en la pel·lícula «El verdugo», del director valencià **Luis García Berlanga**. El resultat és una de les millors comèdies negres del nostre cinema. L'acció de la pel·lícula es traslladà a Mallorca, potser per defugir un possible plet judicial.

El mateix any que s'estrenava la pel·lícula, el 1963, Franco rebia a Manuel Berenguer, aleshores coronel i flamant director de l'Hospital Militar de València, acompanyat de **Manuel Vallespín**, que arribaria anys després a capità general de la III Regió Militar, la que té la seua a València. Durant la transició, Vallespín encapçalà consells de guerra a Madrid, totalment benèvols amb els colpistes d'extrema dreta.

El 1985 es projectà per televisió un episodi de la sèrie «La huella del crimen», dirigit per **Pedro Olea**, titulat «Las envenenadas de Valencia», que recreava el cas de Pilar Prades. El doctor Berenguer rebia en la ficció el nom de **Manuel Juncosa**. Però l'autèntic doctor no va poder veure l'episodi perquè havia mort l'abril de 1984. Set mesos després va faltar la seua germana farmacèutica. La dona del metge, Maria del Carmen, que s'havia salvat de l'enverinament d'arsènic, morí el 1999.

Un fill del Manuel i María del Carmen, també anomenat Manuel, fou inspector de policia. Ingressà de subinspector de policia el 1966. Poc després formà part de la policia política del règim, la Brigada Social, que portava a terme detencions i tortures d'activistes per la democràcia i la llibertat. El policia Manuel Berenguer, segons les recerques de **Sergio Rodríguez**, professor de la Universitat de València, fou un dels torturadors dels universitaris valencians que havien estat detinguts en la caiguda del Comitè d'Estudiants del PCE, a principis dels anys 70. Què lluny quedaven les idees republicanes i valencianistes de l'avi!

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados:

Carrer

Manuel Berenguer Molera

Manuel Berenguer Terraza

Policia El

Estilistas revelan 1 método natural para crecimiento de pelo en tiempo récord.

[PELO VOLUMINOSO CON 1 USO](#)

Si te pierdes el gol por ir al baño... ¡La próstata podría estar detrás de estos síntomas!

[¿ERES VARÓN DE MÁS DE 50?](#)

Más duro. Más inteligente. Más económico

[NUEVO FORD RANGER](#)



Comentarios

Realizando un comentario acepta las [Normas de Participación](#) y la [Política de Privacidad](#)



fjhernan

¿Quieres cambiar tu avatar?

Comentar



LE CAPITAL AU XXIÈ SIECLE - PIKETTY...

24,23 € ~~26,92 €~~ Piketty Thomas



Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)

C. Valenciana

Valencia
El tiempo
Transportes en Valencia
Tráfico en Valencia

Clasificados

tucasa.com
Iberpisos
Iberanuncio
Ibercoches

Especiales

Lotería Navidad
Lotería el Niño
Fórmula 1
Premios Cine

levante-emv.com

Contacto
Atención al lector
Conózcenos
Localización

Publicidad

Publicidad